

Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, ἵς προέστη δὲ τῆς πατριάρχου θυμίδης προσκληθεὶς Βαρθολομαῖος δὲ Κουτλουμουσιανὸς, κληρικὸς ἑλλόγιμος, διδάξας ἐπὶ ἐν ἔτος μετὰ Λεοντίου Ἱεροκήρυκος Ἀγιορείτου καὶ τίνος ἑτέρου¹. Διαλαύθείσης δὲ μετὰ ἐν ἔτος τῆς πρώτης ταύτης Θεολογικῆς Σχολῆς συνέστη ἡ δευτέρα αὐτῇ ἐν Χάλκῃ, ἵς ἀπὸ τέλους τοῦ 1844 πρῶτος Σχολάρχης ἐγένετο δὲ μουσοτραφὴς τότε μὲν ἱερομόναχος, ὅπερον δὲ Μητροπολίτης Σταυρουπόλεως Κωνσταντίνος δὲ Τυπάλδος ἐκ Κεφαλληνίας δρμώμενος, ἐπὶ εἰκοσαετίαν σχεδὸν διευθύνας τὸ ἱερὸν τοῦτο φυτώριον, πλείστους μαθητὰς παρασκευάσας, ἐν οἷς καὶ Ἱεράρχαι λόγου ἄξιοις καὶ Θεολόγοις καὶ κληρικοὶ οὐκ διάγοις τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ τῷ ἔθνει πολλὴν τὴν ὠφέλειαν παρέχουσιν².

Τοιαύτη ἐγένετο ἡ γεραρὰ Πατριαρχικὴ (*Μεγάλη τοῦ Γέρους*) Σχολὴ μετὰ τῶν θυγατέρων αὐτῆς προστατευομένη ἀείποτε ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἀνέδειξεν ἀπὸ αἰώνων ἀνδρας ἐπισήμους ἐπ' ἀρετῇ καὶ παιδείᾳ· καὶ ἐξ αὐτῆς ἐξερχόμεναι ἀκτῖνες ἐφώτιζον τὸ ἔθνος, ἀνέδειξαν τοσούτους Ἱεράρχας κοσμήσαντας τὴν Ἐκκλησίαν³, καὶ λατικοὺς τιμήσαντας ἐσαεὶ τὸ ἔθνος αὐτῶν. Τὸν Μέγαν Δογοθέτην 'Ιέραχα⁴, τὸν Ἰουλιαράδην⁵ Γουλιαράδη (1757)⁶, τοὺς Νικοσίους, Μαυροκορδάτους⁶, 'Υψηλάρτας, Γκίκας, Καλλιμάχας⁷, Καρα-

(1) Βαρθολομαίου Κουτλουμουσιανοῦ ὑπόμνημα περὶ τῆς ἐν Χάλκῃ Μονῆς κ.τ.λ. σελ. 129.

(2) "Ορα «Τὸ ἐσχάτως ἐκδοθὲν Πατριαρχικὸν καὶ Συνοδικὸν Σιγγλιῶδες γράμμα τῆς Ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς τῆς τοῦ Χριστοῦ Μ. Ἐκκλησίας μετὰ τοῦ Ὁργανικοῦ Κανονισμοῦ τῆς Σχολῆς» ἐν Κωνσταντινουπόλει 1845 σελ. 2. 3.. Ἐν αὐτῇ ἀπὸ πολλῶν ἥδη ἐτῶν τὴν τῶν Ἑλληνικῶν διδασκαλίαν εὐδοκίμως εἴληφεν δὲ ἐμοὶ τριφίλητος καὶ χαρέστατος Ἡλίας δὲ Τανταλίδης.

(3) 'Ως Κωνστάντιον Α'. τὸν ἀπὸ Σιναίου δρα τοῦ αὐτοῦ ἐν ἐφημ. Φιλομαθῶν ἀρ. 464—468. (4) ἐνθα ἀνωτέρω σελ. 18.

(5) Τούτου εὑρηται «Λύσεις εἰς τὰ ἄπορα τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου βιβλίου Μωϋσέως» ἐν χειρ. ὑπ' ἀρ. 263 τῆς τοῦ 'Αγιοταφιτικοῦ Μετοχοῦ Βιβλιοθήκης.

(6) 'Ιδιως τὸν 'Αλέξανδρον καὶ Νικόλαον (Βρετοῦ Β'. 303).

(7) 'Ο Σκαρλάτος Καλλιμάχης ἔγραψε περὶ τὸ 1810 Λεξικὸν Ἀραβοελληνικὸν μετανα τὸν ἀγέκθοτον Σ. Ἀρ.

